

Ministerie van Financiën
t.a.v. www.internetconsultatie.nl
Postbus 20201
2500 EE Den Haag

Onderwerp : Reactie Ieder(in) internetconsultatie fiscale regelingen
Datum : 5 april 2023
Referentie : 23-0867/JB
Inlichtingen bij : Joris Barendrecht, j.barendrecht@iederin.nl
Bijlagen : -

Geachte meneer, mevrouw,

Ieder(in) is een netwerkorganisatie die opkomt voor de belangen van mensen met een beperking en chronische ziekte. Er zijn 238 organisaties lid van Ieder(in). Voor onze achterban zijn verschillende fiscale regelingen van groot belang voor het verzekeren van hun bestaan. Deze bestaanszekerheid wordt soms uitgedaagd door de hoeveelheid en complexiteit die sommige van deze regelingen kenmerkt. Een vereenvoudiging van bestaande fiscale regelingen mag echter nooit leiden tot achteruitgang van de bestaanszekerheid.

De bestaanszekerheid van veel mensen met een beperking of chronisch ziekte wordt bedreigd door hoge zorgkosten, het ontbreken van een stabiel inkomen en de ontoereikendheid van de uitkering. [Het SER-rapport 'Werken zonder Armoede'](#) stelt onder meer dat in deeltijd werken in combinatie met een WIA-, Wajong- of participatiewet-uitkering onvoldoende inkomenszekerheid biedt. Het rapport bevestigt het belang van onze oproep om bestaanszekerheid voor mensen met een beperking structureel te verbeteren.

Verschuillende onderzoeken, waaronder onderzoek van het College Rechten van de Mens, laten zien dat mensen met een laag inkomen vaker problemen hebben met hun gezondheid. Maar ook andersom: mensen met gezondheidsproblemen hebben een groter risico om in armoede terecht te komen. Mensen met een laag inkomen zijn beperkt in de mogelijkheden om deel te nemen aan de maatschappij. De arbeidsparticipatie van mensen met een beperking is fors lager dan die van mensen zonder beperking, waardoor zij vaker leven van een uitkering. Dat vraagt, vanuit het perspectief van mensenrechten, om maatregelen die de bestaanszekerheid van mensen met een beperking of chronische aandoening structureel verbeteren.

Ieder(in) gaat vanuit deze achtergrond graag in op de uitnodiging om te reageren op de internetconsultatie Aanpak Fiscale Regelingen.

Voor Ieder(in) zijn hierin specifiek de volgende regelingen van belang:

- Fiscale aftrek specifieke zorgkosten
- Jonggehandicaptenkorting
- Startersaftrek bij arbeidsongeschiktheid
- MRB Verlaagd tarief bestelautoo gehandicapten

Vereenvoudigen is een precair proces

In beginsel is Ieder(in) voorstander van vereenvoudiging van het complexe systeem dat nu bestaat. Mensen verdwalen in de hoeveelheid regels en de complexiteit van sommige regels. Toch is vereenvoudigen niet zomaar gedaan. Het vraagt om een zeer zorgvuldig proces met nauwe betrokkenheid van mensen die het aangaat. Zeker als het mensen in hun bestaanszekerheid treft. Uitgangpunt voor Ieder(in) hierbij is dat de bestaanszekerheid moet worden gegarandeerd en structureel worden verbeterd: een stabiel en voldoende besteedbaar inkomen en de mogelijkheid tot gezonde voeding, onderwijs en veilig werken en wonen. Er valt een onderscheid te maken tussen enerzijds regelingen die bepaalde beleidsdoelen stimuleren en anderzijds regelingen die (inmiddels) voorkomen dat mensen door de ondergrens zakken. Je kunt het zien als respectievelijk wenselijke en noodzakelijke regelingen. Voor mensen met een beperking of chronische ziekte gaat het om noodzakelijke regelingen waaraan zij perspectief ontlenen.

Wanneer vereenvoudiging leidt tot het afschaffen van regels, kan dit alleen als er een andere wet of regeling tegenover staat die er voor zorgt dat mensen met een beperking of chronische ziekte direct en structureel in hun inkomen worden versterkt en de stapeling van kosten die mensen nu betalen voor zorg en kunnen meedoen verdwijnen. Zo lang dit niet het geval is, moeten de hierboven genoemde regelingen overeind blijven.

Regelingen voorkomen hardvochtige effecten

Zodra mensen de Jonggehandicaptenkorting aanzetten, wordt deze automatisch verrekend, wat leidt tot een hoger inkomen. Het is eigenlijk vreemd dat deze regeling alleen geldt voor mensen met een Wajong-uitkering en niet ook breder wordt toegepast bij mensen met een beperking in de Participatiewet. Nog vreemder is het voornemen om deze korting te halveren per 2024. Ieder(in) pleit ervoor deze regeling in stand te houden en het bedrag niet te halveren.

Onze achterban heeft, in tegenstelling tot mensen zonder beperking, te maken met een stapeling van zorgkosten en meerkosten als gevolg van de beperking of chronische ziekte. Zij betalen hier vaak hun hele leven lang voor, in plaats van vanaf latere leeftijd. Denk aan de eigen bijdrage die zij betalen voor maatschappelijke ondersteuning of langdurige zorg, het eigen risico ZVW dat zij vaak geheel of gedeeltelijk opmaken of het moeten bijbetalen voor genees- en/of hulpmiddelen. Naast deze zorgkosten hebben zij ook te maken met hogere kosten voor vervoer, energie en wonen. Deze stapeling van kosten kan oplopen tot honderden euro's per maand.

In 2016 heeft Nederland het VN Verdrag Handicap geratificeerd. In de schaduwrapportage VN Verdrag Handicap uit 2019 is de balans opgemaakt van de uitvoering van dit verdrag. Daaruit blijkt dat de inkomenssituatie van mensen met een beperking en chronisch zieken de afgelopen jaren enorm is verslechterd. Ook het onderzoek naar hardvochtige effecten in de sociale zekerheid laat zien dat mensen met een beperking, meer dan anderen, de dupe zijn van het systeem. Mensen met een beperking komen vaker in de financiële problemen. Dit heeft impact op hun bestaanszekerheid, sociale leven en gezondheid. Dat blijkt uit [onderzoek van Ieder\(in\) naar de stapeling van zorgkosten \(PDF\)](#).

ieder(in)

Verbeter de bestaanszekerheid, beëindig stapeling zorgkosten en vereenvoudig uitvoering

Ieder(in) staat onder de volgende condities open voor een gesprek over een aanpassing van bestaande (fiscale)regelingen

- De bestaanszekerheid en koopkracht voor mensen met een beperking of chronische aandoening wordt daadwerkelijk en structureel verbeterd.
- Er komt een eind aan de stapeling van zorgkosten.
- Alternatieven worden vormgegeven binnen een landelijk kader, om verschillen tussen gemeenten te voorkomen.
- De uitvoering en toegang voor de mensen om wie het gaat vereenvoudigt.
- Mensen met een beperking en vertegenwoordigende organisaties zijn volgens het principe Niets Over Ons Zonder Ons Betrokken vanaf het begin betrokken.